

ZAKON

O OBRTU I SRODNIM DJELATNOSTIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

("Sl. novine FBiH", br. 75/2021)

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Član 1

(Predmet zakona)

Ovim zakonom uređuju se sadržaj, način i uslovi za obavljanje obrtničke djelatnosti (u daljem tekstu: obrt), srodnih djelatnosti i domaće radinosti, osnivanje, poslovanje, zajedničko obavljanje i prestanak obavljanja obrta, srodnih djelatnosti i domaće radinosti, Obrtni registar, obrazovanje i osposobljavanje za obavljanje obrta i srodnih djelatnosti, organiziranje obrtnika i lica koja obavljaju srodne djelatnosti i nadzor nad provođenjem Zakona.

Član 2

(Definicije pojedinih izraza)

Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- obrt je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih i registrovanih privrednih djelatnosti u osnovnom, dopunskom ili dodatnom zanimanju od strane fizičkih lica sa ciljem postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu;
- obrtnik je fizičko lice koje obavlja djelatnost u svoje ime i za svoj račun, a pritom se može koristiti i radom drugih lica sa kojima je u obavezi zaključiti ugovor o radu u skladu sa propisima iz oblasti radno - pravnih odnosa;
- Obrtni registar je informacioni sistem za upravljanje procesom registracije i obradu podataka o obrtima, kojim upravlja Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (u daljem tekstu: Ministarstvo), a koji sadrži i podatke o obrtnicima i licima koja obavljaju srodnu djelatnost i domaću radinost, čiji upis je obavezan u skladu sa ovim zakonom;
- proizvodnja je proizvodnja manjih serija proizvoda uz korištenje mašina i tehničke opreme na način koji isključuje automatizaciju procesa rada i nema obilježja industrijske proizvodnje;
- usluge obuhvataju popravku i održavanje proizvoda, uređaja, objekata, kao i vršenje ličnih usluga;
- srodne djelatnosti su sve registrovane privredne i druge djelatnosti koje obavljaju fizička lica prema pravilima obavljanja obrta, a koje se ne smatraju obrtom, uključujući i djelatnosti definisane propisima iz oblasti poljoprivrede;
- domaća radinost je djelatnost izrade i dorade predmeta kod kojih preovladava ručni rad i usluge u domaćinstvu;
- nadležni organ je opštinski, odnosno gradski organ nadležan za oblast obrtništva, koji se određuje prema sjedištu obavljanja djelatnosti i koji provodi procedure vezano za osnivanje, poslovanje, prijenos i prestanak obavljanja obrta, srodnih djelatnosti i domaće radinosti u skladu sa ovim zakonom;
- tradicionalni i stari zanati su obrti za koje je potrebno posebno poznavanje zanatskih vještina u obavljanju djelatnosti i koji se obavljaju pretežnim udjelom ručnog rada.

Član 3

(Ravnopravnost spolova)

Gramatička terminologija korištena u ovom zakonu podrazumijeva oba spola.

Član 4

(Djelatnost obrta)

- Dopuštena djelatnost je svaka privredna i druga djelatnost koja nije zakonom zabranjena.
- Pretežna djelatnost obrta je ona djelatnost kojom se ostvaruje najveće učešće u ukupnom prihodu obrta.
- Pretežnu djelatnost u postupku osnivanja obrta određuje obrtnik.
- Popis obrta koji se mogu obavljati pod uslovima propisanim ovim zakonom propisuje Federalni ministar razvoja, poduzetništva i obrta (u daljem tekstu: Ministar) na prijedlog kantonalnih ministarstava nadležnih za oblast obrtništva.

POGLAVLJE II - OBAVLJANJE OBRTA

Odjeljak A. - Uslovi i način obavljanja obrta

Član 5

(Opšti uslovi)

(1) Fizičko lice, u skladu sa odredbama ovog zakona, može obavljati obrt u osnovnom, dopunskom i dodatnom zanimanju iz člana 2 stav 1. tačka a) ako ispunjava sljedeće uslove (u daljem tekstu: opšti uslovi):

a) da je državljanin Bosne i Hercegovine,

b) da je poslovno sposobno,

c) da mu pravomoćnom sudskom presudom, rješenjem o prekršaju ili upravnim aktom nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja privredne djelatnosti, dok ta mjera traje.

(2) Izuzetno od odredbe stava (1) tačka a) ovog člana, strani državljanin može obavljati obrt u skladu s odredbama ovog zakona ukoliko posjeduje važeće odobrenje u skladu sa Zakonom o zapošljavanju stranaca u Bosni i Hercegovini.

(3) Dokaze o ispunjenosti uslova iz stava (1) tačke a) i b) ovog člana, nadležni organ pribavlja po službenoj dužnosti.

Član 6

(Posebni uslovi)

(1) Ako je posebnim kantonalnim propisom za obavljanje određene djelatnosti, propisano obavezno posjedovanje odgovarajuće stručne spreme, fizičko lice može obavljati obrt u osnovnom, dopunskom i dodatnom zanimanju ako pored ispunjenih opštih uslova ispunjava i poseban uslov u pogledu stručne spreme (u daljem tekstu: posebni uslovi).

(2) Ako su kantonalnim posebnim propisom za obavljanje određene djelatnosti propisani zdravstveni uslovi, fizičko lice može obavljati obrt ako pored ispunjenih opštih uslova ispunjava i posebne zdravstvene uslove.

(3) Fizičko lice - izumitelj, može obavljati obrt, ako pored ispunjenih opštih uslova ispunjava uslov ostvarenog patentnog prava na patentirani proizvod ili je vlasnik industrijske svojine

(4) Fizičko lice koje ispunjava opšte uslove, a ne ispunjava posebne uslove, može obavljati obrt, ako na tim poslovima zaposli voditelja obrta koji udovoljava tim uslovima.

(5) Obrte mogu obavljati i lica sa odgovarajućom stručnom spremom višeg stepena od propisanog, u skladu sa odredbama stava (1) ovog člana.

(6) Kantonalni ministar nadležan za oblast obrazovanja, po prethodno pribavljenom mišljenju kantonalnog ministarstva nadležnog za oblast obrta, u spornim slučajevima određuje koja je to odgovarajuća stručna sprema iz stavova (1) i (5) ovog člana.

Član 7

(Osnovno i dopunsko zanimanje)

(1) Fizičko lice koje ispunjava opšte uslove i nema zasnovan radni odnos, može obavljati obrt kao osnovno zanimanje.

(2) Fizičko lice koje ispunjava opšte uslove i ima zasnovan radni odnos, može obavljati obrt kao dopunsko zanimanje, isključivo samostalnim radom i to najduže 20 sati sedmično.

(3) Fizičko lice koje ispunjava opšte uslove i koje je ostvarilo pravo na penziju, može obavljati obrt kao dopunsko zanimanje, u kojem slučaju se ne primjenjuje vremensko ograničenje iz stava (2) ovog člana.

Član 8

(Dodatno zanimanje)

Fizičko lice koje ispunjava opšte uslove i ima zasnovan radni odnos ili je ostvarilo pravo na penziju, može obavljati obrt kao dodatno zanimanje isključivo putem voditelja obrta, koji mora biti u radnom odnosu kod vlasnika obrta i ispunjavati opšte i posebne uslove za obavljanje obrta.

Član 9

(Sezonsko obavljanje obrta)

(1) Obrti se mogu obavljati i sezonski najduže 9 (devet) mjeseci u toku jedne kalendarske godine.

(2) Sezonsko obavljanje obrta upisuje se u Obrtni registar.

(3) Popis obrta koji se mogu obavljati sezonski i uslove za njihovo obavljanje propisuje Ministar na prijedlog kantonalnih ministarstava nadležnih za oblast obrtništva.

Član 10

(Minimalni uslovi)

- (1) Obrt se može obavljati u stambenim i poslovnim prostorijama, kao i izvan poslovnih i stambenih prostorija pod uslovima i za djelatnosti koje pravilnikom propisuje Ministar na prijedlog kantonalnih ministarstava nadležnih za oblast obrtništva.
- (2) Obrt se obavlja pod određenim uslovima u pogledu uređenja i opreme poslovnog prostora, kao i drugim uslovima propisanim ovim zakonom i na osnovu njega donesenim propisima (u daljem tekstu: minimalni uslovi).
- (3) Prostor i oprema za obavljanje obrta, osim minimalnih uslova, moraju udovoljavati i propisima o tehničkoj opremljenosti, zaštiti na radu, zaštiti okoliša, zaštiti od buke, zdravstvenim i sanitarnim uslovima, te drugim propisima koji se odnose na obavljanje određene privredne djelatnosti.
- (4) Ministar pravilnikom propisuje minimalne uslove iz stava (2) ovog člana.

Odjeljak B. - Osnivanje obrta

Član 11

(Zahtjev za osnivanje obrta)

- (1) Postupak osnivanja obrta fizičko lice pokreće podnošenjem zahtjeva nadležnom organu, koji će isti provesti kroz Obrtni registar.
- (2) Ako fizičko lice želi obavljati obrt u vanjskotrgovinskom poslovanju, to je dužno navesti u zahtjevu iz stava (1) ovog člana.
- (3) Ako su za obavljanje obrta propisani minimalni uslovi, fizičko lice je uz zahtjev iz stava (1) ovog člana dužno priložiti ovjerenu pisanu izjavu kojom potvrđuje ispunjenost tih uslova.
- (4) Za djelatnosti koje su regulisane posebnim kantonalnim propisima, a mogu se obavljati kao obrt, fizičko lice uz zahtjev podnosi i druge dokaze u skladu sa tim propisima.
- (5) Izgled i sadržaj zahtjeva iz stava (1) ovog člana i izjave iz stava (3) ovog člana, Ministar propisuje pravilnikom.

Član 12

(Rješenje za obavljanje obrta)

- (1) Rješenje kojim se odobrava obavljanje obrta nadležni organ donosi u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.
- (2) Na rješenje iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana dostavljanja.
- (3) Konačno rješenje iz stava (1) ovog člana nadležni organ izdaje kroz Obrtni registar.
- (4) Nadležni organ je dužan u roku od tri dana od dana upisa u Obrtni registar sva rješenja u vezi sa obavljanjem obrta u elektronskom ili pismenom obliku dostaviti: Ministarstvu, nadležnom poreznom organu, nadležnim inspekcijskim organima, nadležnoj obrtničkoj komori kantona (u daljem tekstu: kantonalna komora), nadležnom fondu zdravstvenog i penzionog osiguranja, nadležnoj službi za zapošljavanje, nadležnom carinskom organu ukoliko je subjekt upisa registrovan za vanjskotrgovinsko poslovanje i Federalnom zavodu za statistiku.
- (5) Nadležni organ će kroz Obrtni registar prikupiti poreski broj i druge neophodne podatke od nadležnih organa zavoda i institucija, ako to dozvoljavaju nadležni propisi i u rokovima koje isti propisuju,
- (6) Sadržaj, izgled i način vođenja Obrtnog registra, izgled i sadržaj rješenja iz stava (1) ovog člana i postupak njegovog izdavanja kroz Obrtni registar iz stava (3) ovog člana Ministar propisuje pravilnikom.

Član 13

(Firma obrta)

- (1) Firma je ime pod kojim obrt posluje.
- (2) Firma sadrži naziv obrta, ime i prezime obrtnika i sjedište obrta, a može sadržavati i posebne oznake.
- (3) Firma ne može sadržavati nazive i oznake koje su u suprotnosti sa važećim propisima i međunarodnim konvencijama.
- (4) Na firmu obrta primjenjuju se odredbe propisa vezanih za firmu privrednih društava, ako ovim zakonom nije drugačije propisano
- (5) Ako obrtnik mijenja firmu dužan je podnijeti zahtjev za upis promjene podataka nadležnom organu koji o tome u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva donosi rješenje i vrši upis u Obrtnom registru.
- (6) Izgled i sadržaj rješenja i postupak upisa promjene podataka iz stava (5) ovog člana, propisuje se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona.

Član 14

(Sjedište obrta)

- (1) Sjedište obrta je mjesto u kojem se obrt obavlja.
- (2) Ako se obrt obavlja na više mjesta, obrtnik određuje sjedište.
- (3) Ako obrtnik mijenja sjedište obrta, dužan je podnijeti zahtjev za upis promjene podataka nadležnom organu na čijem području će se nalaziti novo sjedište, koji o tome u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva donosi rješenje i vrši upis u Obrtni registar.
- (4) Ako će obrtnik u novom sjedištu obavljati djelatnost za koju su propisani minimalni uslovi, obrtnik je uz zahtjev iz stava (3) ovog člana dužan podnijeti ovjerenu pisanu izjavu kojom potvrđuje ispunjenost tih uslova.
- (5) Ako se novo sjedište nalazi na području drugog nadležnog organa obrtnik je obavezan uz zahtjev iz stava (3) ovog člana priložiti rješenje kojim je odobreno obavljanje obrta, odnosno posljednja promjena sjedišta obrta.
- (6) Nadležni organ koji je donio rješenje o promjeni sjedišta obrta, dužan je u roku od tri dana od dana upisa promjene podataka u Obrtni registar, dostaviti rješenje nadležnom organu na čijem području je prethodno bilo sjedište obrta.
- (7) Izgled i sadržaj rješenja i postupak upisa promjene podataka iz stava (3) ovog člana, propisuje se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona.

Odjeljak C. - Zajedničko obavljanje obrta

Član 15

(Uslovi za zajedničko obavljanje obrta)

- (1) Obrtničku djelatnost može zajednički obavljati više fizičkih lica, a najviše deset.
- (2) Fizička lica mogu zajednički obavljati obrt ako ispunjavaju opšte uslove, te da najmanje jedno lice ispunjava posebne uslove za obavljanje obrta.
- (3) Fizičko lice može obavljati više zajedničkih obrta.
- (4) Obrt iz stava (1) ovog člana posluje pod zajedničkom firmom.

Član 16

(Međusobni odnosi u zajedničkom obavljanju obrta)

- (1) Međusobni odnosi i odgovornosti lica koja zajednički obavljaju obrt uređuju se pisanim ugovorom koji ugovorne strane dostavljaju nadležnom organu prilikom osnivanja obrta.
- (2) Na ugovor iz stava (1) ovog člana primjenjuju se propisi koji regulišu obligacione odnose.
- (3) Odredbe ovoga Zakona, koje se odnose na obavljanje obrta u slučaju kada obrt obavlja jedno fizičko lice, odgovarajuće se primjenjuju i na obrt koji zajednički obavlja više fizičkih lica.
- (4) Zajedničko obavljanje obrta prestaje kada se broj osnivača svede na jednog i u tom slučaju može se izvršiti preregistracija u samostalno obavljanje obrta.

Odjeljak D. - Poslovanje obrta

Član 17

(Početak rada)

- (1) Obrtnik je dužan otpočeti sa obavljanjem djelatnosti najkasnije u roku od 30 dana od dana osnivanja obrta.
- (2) Od dana konačnosti rješenja iz člana 12. stav (3) ovog Zakona obrtniku počinju teći prava i obaveze u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima.
- (3) Ako su za obavljanje obrta propisani minimalni uslovi, nadležni inspekcijski organ, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema rješenja iz člana 12. stav (3) Zakona u redovnom inspekcijskom pregledu utvrđuje ispunjenost minimalnih uslova.
- (4) Za štetu prouzrokovanu trećim licima izazvanu davanjem neistinite izjave o ispunjenosti minimalnih uslova iz člana 11. stav (3) ovog zakona, obrtnik odgovara cjelokupnom svojom imovinom.
- (5) Za štetu prouzrokovanu trećim licima izazvanu davanjem neistinite izjave o ispunjenosti uslova, dvoje ili više fizičkih lica koji zajednički obavljaju obrt, odgovaraju cjelokupnom svojom imovinom.

Član 18

(Djelatnosti obuhvaćene rješenjem)

- (1) Obrtnik može obavljati samo one obrte koji su obuhvaćeni rješenjem kojim se odobrava obavljanje obrta.
- (2) Ako djelatnost za koju se traži osnivanje obrta nije predviđena važećim propisima nadležni organ odlučuje o upisu bliže određujuće djelatnosti i njenu pripadnost postojećim djelatnostima u skladu sa važećom klasifikacijom djelatnosti i svrstava je u najbliže područje, oblast, granu i razred.
- (3) Obrtnik može obavljati obrt u vanjskotrgovinskom poslovanju, u skladu sa propisima kojima se uređuje vanjskotrgovinska politika.
- (4) Osim obrta iz stava (1) ovog člana, obrtnik može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti koje su obuhvaćene rješenjem ili se uobičajeno obavljaju uz djelatnosti obuhvaćene rješenjem kojim se odobrava obavljanje obrta.

Član 19

(Prodaja proizvoda)

- (1) Obrtnici promet svojih proizvoda mogu obavljati u sjedištu obrta i u izdvojenom poslovnom prostoru.
- (2) Izuzetno, obrtnici mogu promet svojih proizvoda obavljati i van prostora iz stava (1) ovog člana, kada je po prirodi same djelatnosti takvo prometovanje moguće ili uobičajeno.

Član 20

(Izdvojeni prostori)

- (1) Obrt kao osnovno ili dodatno zanimanje može se obavljati u više izdvojenih prostora koji se nalaze u sjedištu ili izvan sjedišta obrta i koji moraju udovoljavati minimalnim uslovima.
- (2) Pod izdvojenim prostorom u smislu ovog zakona podrazumijeva se jedan ili više međusobno odvojenih prostora u kojima se obavlja obrt ili koji služi za obavljanje obrta, a nalazi se u sjedištu ili izvan sjedišta obrta.
- (3) U jednom ili više izdvojenih prostora obrtnik može obavljati djelatnosti različite od pretežne djelatnosti i drugih djelatnosti koje obavlja u sjedištu, ako ispunjava uslove za njihovo obavljanje.

Član 21

(Uslovi za obavljanje obrta u izdvojenom prostoru)

- (1) Za obavljanje obrta u izdvojenom prostoru, obrtnik je dužan podnijeti zahtjev za upis nadležnom organu na čijem području se nalazi izdvojeni prostor.
- (2) Nadležni organ iz stava (1) ovog člana, u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva izdaje rješenje o obavljanju obrta u izdvojenom prostoru i obavještava nadležni organ prema sjedištu obrta radi upisa u Obrtni registar.
- (3) Ukoliko se radi o obavljanju djelatnosti koje su regulisane posebnim kantonalnim propisima, nadležni organ primjerak rješenja iz stava (1) ovog člana dostavlja organu koji je mjesno nadležan u skladu sa tim propisom.
- (4) Izgled i sadržaj rješenja i postupak upisa iz stava (2) ovog člana, propisuje se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona.

Član 22

(Obavljanje obrta putem voditelja obrta)

- (1) Obrtnik može obrt voditi sam ili putem voditelja obrta.
- (2) Obrtnik je dužan u svakom izdvojenom prostoru imenovati voditelja obrta.
- (3) Voditelj obrta je u radnom odnosu kod obrtnika i ispunjava opšte i posebne uslove potrebne za obavljanje obrta.
- (4) Voditelj obrta vodi obrt u ime i za račun obrtnika.
- (5) Voditelj obrta odgovoran je za rad obrta u skladu sa ovim zakonom.
- (6) Za obavljanje obrta putem voditelja obrta, obrtnik je dužan podnijeti zahtjev za upis nadležnom organu na čijem području se nalazi sjedište obrta.
- (7) Nadležni organ u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva donosi rješenje kojim se odobrava obavljanje obrta putem voditelja obrta, o čemu se vrši upis u Obrtni registar.
- (8) Izgled i sadržaj rješenja i postupak upisa iz stava (7) ovog člana, propisuje se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona.

Član 23

(Članovi zajedničkog domaćinstva)

(1) Članovi zajedničkog domaćinstva mogu u obavljanju obrta pomagati obrtniku bez zasnivanja radnog odnosa na način da rade u njegovom prisustvu.

(2) Članovima zajedničkog domaćinstva, u smislu ovog zakona, smatraju se:

- a) bračni drug,
- b) djeca,
- c) roditelji,
- d) usvojenici i usvojitelji,
- e) pastorčad i lica koja je obrtnik dužan izdržavati.

(3) Međusobna prava, obaveze i odgovornosti obrtnika i lica koje zapošljava uređuju se ugovorom o radu, koji se zaključuje u skladu sa zakonom o radu, kolektivnim ugovorom i drugim propisima kojima se uređuju radni odnosi.

Član 24

(Odgovornost obrtnika)

(1) Obrtnik odgovara za zakonitost obavljanja obrta i za zakonitost rada radnika koje zapošljava.

(2) Za obaveze koje nastanu u obavljanju obrta obrtnik odgovara cjelokupnom svojom imovinom.

Član 25

(Izvršenje na imovini obrtnika)

(1) Izvršenje radi ostvarenja novčanog potraživanja od obrtnika kao izvršenika, ne može se provesti na onim stvarima i pravima na kojima se protiv njega ne bi mogla provesti kad ne bi obavljao privrednu djelatnost, te na onim stvarima i pravima koja su nužna za obavljanje njegove privredne djelatnosti ako mu je ona osnovni izvor sredstava za život.

(2) Izvršenje radi ostvarenja novčanog potraživanja od obrtnika kao izvršenika ne može se provesti na nekretnini u kojoj izvršenik stanuje u obimu nužnom za zadovoljavanje osnovnih stambenih potreba izvršenika i lica koje je po zakonu dužan izdržavati.

(3) Ako je povjerilac na osnovu dobrovoljnog pravnog posla s obrtnikom stekao na nekretninama iz stava (2) ovog člana založno ili slično pravo radi osiguranja potraživanja čije prisilno ostvarenje na tom predmetu traži, obrtnik kao izvršenik ne može se protiviti takvom izvršenju pozivajući se na razloge iz stava (2) ovog člana.

Član 26

(Dužnosti obrtnika i radnika u obavljanju obrta)

Obrtnik i radnik zaposlen kod obrtnika, dužan je:

- a) istaknuti firmu na ulazu u sjedište obrta i izdvojene prostore u kojima se obavlja obrt;
- b) na vidnom mjestu istaknuti rješenje kojim se odobrava obavljanje obrta;
- c) odobrenu djelatnost obavljati kvalitetno u skladu sa zakonima, propisima, dobrim poslovnim običajima i poslovnim moralom;
- d) na vidnom mjestu istaći cjenovnik proizvoda, odnosno usluga na način dostupan kupcima, odnosno korisnicima usluga i pridržavati ih se;
- e) na vidnom mjestu istaći radno vrijeme i pridržavati ga se;
- f) kupcu, odnosno korisniku usluga izdati račun o prodanoj robi, odnosno izvršenim uslugama;
- g) garantovati kvalitet proizvoda, odnosno usluga i otkloniti nedostatke ili nadoknaditi prčinjenu štetu kupcu proizvoda, odnosno korisniku usluga u skladu sa važećim propisima i standardima,
- h) voditi uredno evidenciju ručno ili elektronski o obavljanju djelatnosti u skladu sa kantonalnim posebnim zakonom i drugim propisima iz oblasti poreza, finansija i finansijskog poslovanja,
- i) provoditi propisane mjere zaštite na radu i zaštite životne sredine koje se odnose na obavljanje registrovane djelatnosti.

Član 27

(Prenos obrta)

Obrt se može prenijeti na drugo lice samo pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Član 28

(Prenos obrta u slučaju smrti obrtnika)

- (1) Nakon smrti obrtnika obrt se može prenijeti na njegove nasljednike, osim u slučaju kada je posebnim kantonalnim propisom za određene djelatnosti predviđeno ispunjavanje uslova vezanih za ličnost obrtnika.
- (2) Lica iz stava (1) ovog člana mogu nastaviti voditi obrt putem voditelja obrta.

Član 29

(Obavljanje obrta nakon smrti obrtnika do prijenosa obrta)

- (1) Nakon smrti obrtnika, supružnik, djeca i ostali nasljednici mogu nastaviti voditi obrt do prenosa obrta, putem privremenog radnika koji mora ispunjavati opšte i posebne uslove potrebne za obavljanje obrta.
- (2) Zahtjev za izdavanje rješenja, kojim se odobrava nastavak vođenja obrta putem privremenog radnika, podnosi se nadležnom organu u roku od 60 dana od dana smrti obrtnika.
- (3) Nadležni organ u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva donosi rješenje kojim se odobrava nastavak vođenja obrta putem privremenog radnika, o čemu se vrši upis u Obrtni registar.
- (4) Privremeni radnik dužan je voditi obrt pažnjom dobrog privrednika za račun nasljednika umrlog obrtnika.
- (5) Ako privremeni radnik postupi suprotno odredbama ovog zakona, za štetu nastalu takvim djelovanjem odgovara u skladu sa odredbama propisa kojim se regulišu obligacioni odnosi.
- (6) Izgled i sadržaj rješenja i postupak upisa iz stava (3) ovog člana, propisuje se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog Zakona.

Član 30

(Uslovi za prenos obrta nakon smrti obrtnika)

- (1) Ako nasljednici žele prenijeti obrt na sebe nakon smrti obrtnika, te nastaviti obavljati obrt putem voditelja obrta, dužni su podnijeti zahtjev nadležnom organu u roku od 30 dana od dana okončanja ostavinskog postupka.
- (2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana prilaže se:
 - a) izvod iz matične knjige umrlih za preminulog obrtnika,
 - b) pravomoćno rješenje o nasljeđivanju,
 - c) ime i prezime voditelja obrta i dokaz da ispunjava opšte i posebne uslove potrebne za obavljanje obrta,
 - d) izjavu nasljednika o saglasnosti vođenja obrta putem voditelja obrta.
- (3) Nadležni organ u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva donosi rješenje kojim se odobrava nastavak obavljanja obrta putem voditelja obrta, o čemu se vrši upis u Obrtni registar.
- (4) Izgled i sadržaj rješenja i postupak upisa iz stava (3) ovog člana, propisuje se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona.

Član 31

(Prenos obrta u slučaju gubitka poslovne sposobnosti obrtnika i ostvarivanja prava na penziju)

- (1) U slučaju djelimičnog ili potpunog gubitka poslovne sposobnosti ili ostvarivanjem prava na penziju obrtnika, obrt se može prenijeti na njegovog supružnika ili na djecu, osim u slučaju kada je posebnim propisom za određene djelatnosti propisano ispunjavanje uslova vezanih za ličnost obrtnika.
- (2) Ukoliko obrtnik nema supružnika, odnosno djecu, obrt se može prenijeti na njegove roditelje, odnosno braću i sestre.
- (3) Lica iz stava (1) i (2) ovog člana mogu nastaviti obavljanje obrta putem voditelja obrta.

Član 32

(Uslovi za prenos obrta u slučaju gubitka poslovne sposobnosti obrtnika ili ostvarivanja prava na penziju)

- (1) Lica iz člana 31. stav (1) i (2) ovog zakona koja žele prenijeti obrt na sebe nakon djelimičnog ili potpunog gubitka poslovne sposobnosti obrtnika, te nastaviti voditi obrt putem voditelja obrta, dužni su podnijeti zahtjev nadležnom organu u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti sudske odluke o oduzimanju poslovne sposobnosti ili 30 dana od konačnosti rješenja kojim se ostvaruje pravo na penziju.
- (2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana prilaže se:
 - a) pravomoćna sudska odluka o oduzimanju poslovne sposobnosti obrtnika ili konačno rješenje kojim se ostvaruje pravo na penziju,
 - b) ime i prezime voditelja obrta, kao i dokaz da ispunjava opšte i posebne uslove za obavljanje obrta.

(3) Nadležni organ u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva donosi rješenje kojim se odobrava nastavak obavljanja obrta putem voditelja obrta, o čemu se vrši upis u Obrtni registar.

(4) Izgled i sadržaj rješenja i postupak upisa iz stava (3) ovog člana, propisuje se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona.

Član 33

(Rokovi za prijenos obrta)

Ako lica koja vrše prenos obrta uslijed smrti, gubitka poslovne sposobnosti ili ostvarivanja prava na penziju obrtnika u propisanom roku ne podnesu zahtjev za prenos obrta, gube pravo na prenos i nastavak vođenja obrta, a obrt prestaje po sili zakona.

Član 34

(Raspored radnog vremena)

(1) Raspored minimalnog dnevnog i sedmičnog radnog vremena obrtnika kao i minimalno radno vrijeme obrtnika u dane državnih praznika i neradne dane, za pojedine obrte utvrđuje se propisom opštinskog, odnosno gradskog vijeća.

(2) Opštinsko, odnosno gradsko vijeće za pojedine obrte može propisati raspored početka i završetka dnevnog i sedmičnog radnog vremena.

Odjeljak E. - Prestanak obavljanja obrta

Član 35

(Privremeno obustavljanje obavljanja obrta)

(1) Obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta u trajanju do jedne godine o čemu pisanim putem obavještava nadležni organ najkasnije u roku od sedam dana od dana obustave.

(2) Izuzetno, obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta u trajanju dužem od jedne godine, a najduže do tri godine u slučaju bolesti ili nastupa više sile.

(3) Izuzetno, obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta u trajanju do tri godine kada koristi porodiljski dopust do navršene treće godine života djeteta.

(4) Privremeno obustavljanje obavljanja obrta utvrđuje rješenjem nadležni organ.

(5) Za vrijeme trajanja privremene obustave obavljanja obrta, obrtnik ne smije obavljati obrt.

(6) Za vrijeme privremene obustave obavljanja obrta obrtniku prestaju teći prava i obaveze vezane za poslovanje obrta u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

(7) O ponovnom početku obavljanja obrta obrtnik je dužan pisanim putem obavijestiti nadležni organ najkasnije u roku od osam dana prije isteka trajanja privremene obustave obrta.

(8) Nadležni organ o privremenoj obustavi, odnosno o ponovnom početku obavljanja obrta obavještava nadležne organe iz člana 12. stav (4) ovog zakona.

Član 36

(Prestanak obavljanja obrta odjavom)

(1) Obrtnik je dužan prije prestanka obavljanja obrta odjavom podnijeti zahtjev nadležnom organu za brisanje iz evidencije aktivnih obrta.

(2) Nadležni organ u roku od sedam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva donosi rješenje kojim utvrđuje prestanak obavljanja obrta i vrši brisanje iz evidencije aktivnih obrta.

(3) Prestanak obavljanja obrta utvrđuje se na dan koji je obrtnik naveo u zahtjevu iz stava (1) ovog člana i ne može se utvrditi na dan koji je nastupio prije dana podnošenja zahtjeva.

(4) Ako u zahtjevu nije naznačen datum prestanka obavljanja obrta, prestanak se utvrđuje danom podnošenja zahtjeva za brisanje obrta.

(5) Izgled i sadržaj rješenja i postupak brisanja iz stava (2) ovog člana, propisuje se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona

Član 37

(Prestanak obavljanja obrta po sili zakona)

Nadležni organ utvrđuje rješenjem prestanak obavljanja obrta po sili zakona ako je ispunjen jedan od uvjeta:

a) ako obrtnik ne obavlja obrt kao dopunsko zanimanje u skladu sa članom 7. ovog zakona;

b) ako obrtnik ne obavlja obrt kao dodatno zanimanje u skladu sa članom 8. ovog zakona;

- c) smrću obrtnika, ako se obavljanje obrta ne nastavi od strane nasljednika u skladu sa članom 29. i članom 30. ovog zakona;
- d) gubitkom poslovne sposobnosti obrtnika, ako se obavljanje obrta ne nastavi u skladu sa članom 32. ovog zakona;
- e) ako obrtnik ne započne obavljati obrt u roku od 30 dana od dana konačnosti rješenja kojim se odobrava obavljanje obrta u skladu sa članom 17. stav (1) ovog zakona;
- f) ako je pravomoćnom odlukom obrtniku izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja obrta za vrijeme dok ta mjera traje;
- g) ako obrtnik suprotno odredbi člana 35. stav (1) ovog zakona obustavi obavljanje obrta u trajanju dužem od jedne godine, odnosno suprotno odredbama člana 35. stavovi (2) i (3), obustavi obavljanje obrta u trajanju dužem od tri godine;
- h) danom stupanja na izdržavanje kazne, ako obrtnik bude pravomoćnom presudom osuđen na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, a nije zaposlio voditelja obrta u skladu sa članom 22. ovog zakona;
- i) ako se utvrdi da obrtnik ne ispunjava uslove iz članova 5., 6. i 10. ovog zakona;
- j) ako obrtnik ne uskladi poslovanje u roku iz člana 82. stav (1) ovog zakona;
- k) ako nadležni organ utvrdi da je obrtniku izdano rješenje, kojim se odobrava obavljanje obrta, na osnovu lažnih isprava;
- l) na osnovu zahtjeva Porezne uprave Federacije BiH, kada se utvrdi da obrtnik, koji nije privremeno obustavio obavljanje obrta, duže od šest mjeseci ne ostvaruje prihod niti rashod od obrta, nakon što Porezna uprava Federacije BiH provjeri i utvrdi razloge neostvarivanja prihoda;
- m) na osnovu zahtjeva Porezne uprave Federacije BiH, kada se utvrdi da obrtnik, u posljednjih 6 mjeseci odnosno duže od 6 mjeseci, ne obračunava i ne plaća porezne obaveze.

POGLAVLJE III - OBAVLJANJE SRODNIH DJELATNOSTI, DOMAĆA RADINOST, TRADICIONALNI I STARI ZANATI

Odjeljak A. - Srodne djelatnosti

Član 38

(Uslovi za obavljanje, osnivanje, poslovanje i prestanak obavljanja srodne djelatnosti)

- (1) Fizičko lice može obavljati srodnu djelatnost ako ispunjava opšte uslove i poseban uslov u pogledu stručne spreme.
- (2) Srodne djelatnosti, za čije obavljanje je dovoljno osposobljavanje u trajanju do tri mjeseca i koje nisu regulisane posebnim kantonalnim propisima, mogu obavljati lica sa završenom najmanje osnovnom školom.
- (3) Za obavljanje srodnih djelatnosti fizičko lice mora dobiti odobrenje koje izdaje nadležni organ i upisuje ga u Obrtni registar.
- (4) Sadržaj i oblik rješenja kojim se odobrava obavljanje srodnih djelatnosti i postupak upisa u Obrtni registar, propisuje se Pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona.
- (5) Popis srodnih djelatnosti koje se mogu obavljati sezonski i uslove za njihovo obavljanje propisuje se pravilnikom iz člana 9. stav (3) ovog zakona.
- (6) Na uslove za obavljanje srodnih djelatnosti, osnivanje, poslovanje i prestanak obavljanja srodnih djelatnosti, odgovarajuće se primjenjuju odredbe Poglavlja II ovog zakona.

Odjeljak B. - Domaća radinost

Član 39

(Uslovi za obavljanje, osnivanje, poslovanje i prestanak obavljanja domaće radinosti)

- (1) Domaćom radinosti smatraju se određeni obrti i srodne djelatnosti, za čije obavljanje se ne traži odgovarajuća stručna sprema.
- (2) Domaća radinost obavlja se samostalno ili uz pomoć članova zajedničkog domaćinstva u skladu sa članom 23. stav (1).
- (3) Ministar pravilnikom propisuje djelatnosti koje se mogu obavljati kao domaća radinost i uslove za njihovo obavljanje.
- (4) Nadležni organ rješenjem odobrava obavljanje domaće radinosti i upisuje je u Obrtni registar.
- (5) Sadržaj i oblik rješenja kojim se odobrava obavljanje domaće radinosti i postupak upisa u Obrtni registar, propisuje se pravilnikom iz člana 12. stav (6) ovog zakona.
- (6) Na uslove za obavljanje, osnivanje, poslovanje i prestanak obavljanja domaće radinosti, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Poglavlja II ovog zakona.

Odjeljak C. - Tradicionalni i stari zanati

Član 40

(Popis i očuvanje tradicionalnih i starih zanata)

(1) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada FBiH), na prijedlog Ministra i uz prethodno pribavljeno mišljenje jedinica lokalne samouprave, u cilju očuvanja tradicije, donosi uredbu kojom se utvrđuje popis tradicionalnih i starih zanata i uslovi za njihovo obavljanje

(2) U cilju očuvanja tradicionalnih i starih zanata i podsticanja interesa za njihovo obavljanje Vlada FBiH, vlade kantona i jedinice lokalne samouprave u normativnim aktima koje donose, mogu propisati olakšice i planirati sredstva za finansiranje projekata iz ove oblasti.

POGLAVLJE IV - OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE ZA OBAVLJANJE OBRTA I SRODNIH DJELATNOSTI

Odjeljak A. Ustanove za obrazovanje

Član 41

(Ustanove za obrazovanje)

Obrazovanje za obavljanje obrta i srodnih djelatnosti za koje se traži odgovarajuća školska sprema vrši se u osnovnim i srednjim školama, visokoškolskim ustanovama i ustanovama za obrazovanje odraslih.

Odjeljak B. - Majstorski ispit

Član 42

(Majstorski ispit)

(1) Obrazovanje za obavljanje obrta za koje je majstorski ispit predviđen kao dalja kvalifikacija izvodi se prema programu koji donosi nadležni kantonalni ministar obrazovanja na prijedlog srednje stručne škole ili ustanove za obrazovanje odraslih i Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komora).

(2) U izradi prijedloga programa Komora učestvuje samo u formulisanju praktičnog dijela majstorskog ispita.

(3) Majstorskom ispitu mogu pristupiti lica koja su završila odgovarajuću srednju stručnu školu, odnosno odgovarajući javno važeći obrazovni program i imaju najmanje dvije godine radnog iskustva u obrtu za koji žele polagati majstorski ispit, kao i lica koja nisu završila odgovarajuću srednju školu, ali imaju najmanje pet godina radnog iskustva u obrtu za koji žele polagati majstorski ispit.

Član 43

(Komisija za polaganje majstorskog ispita)

(1) Majstorski ispit polaže se pred komisijom koju osniva srednja stručna škola verifikovana za te poslove, odnosno ustanova za obrazovanje odraslih u skladu sa važećim propisima iz oblasti odgoja i obrazovanja u saradnji sa obrtničkom komorom kantona (u daljem tekstu: kantonalna komora).

(2) Komisija se sastoji od najmanje pet članova, od kojih su najmanje dva člana majstori obrta za koji se polaže majstorski ispit.

(3) Majstore u komisijama za polaganje majstorskog ispita imenuje nadležna kantonalna komora.

(4) Nakon uspješno položenog majstorskog ispita majstoru se izdaje diploma o majstorskom zvanju.

(5) Srednja stručna škola, odnosno ustanova za obrazovanje odraslih, koja je osnovala komisiju za polaganje majstorskog ispita, vodi evidenciju o položenim majstorskim ispitima i dužna je dostaviti nadležnoj kantonalnoj komori izvod iz evidencije o položenim majstorskim ispitima u roku od 15 dana od dana održavanja majstorskog ispita.

(6) Ministar pravilnikom propisuje način polaganja majstorskog ispita, te sadržaj i oblik diplome iz stava (4) ovog člana.

Član 44

(Troškovi ispita i nadzor nad provođenjem ispita)

(1) Troškove majstorskog ispita snosi polaznik.

(2) Ministar rješenjem na prijedlog Komore utvrđuje cijenu polaganja majstorskog ispita.

(3) Nadzor nad zakonitošću organizovanja i provođenja majstorskih ispita provodi Ministarstvo i kantonalno ministarstvo nadležno za oblast obrazovanja.

POGLAVLJE V - ORGANIZOVANJE OBRTRNIKA I LICA KOJA OBAVLJAJU SRODNE DJELATNOSTI

Odjeljak A. Oblici udruživanja i članstvo

Član 45

(Oblici udruživanja)

(1) Oblici udruživanja obrtnika i lica koja obavljaju srodne djelatnosti su:

- a) udruženje obrtnika,
- b) udruženje lica koja obavljaju srodne djelatnosti,
- c) kantonalna komora,
- d) Komora.

(2) Oblici udruživanja iz stava (1) ovog člana čine jedinstveni sistem organizovanja obrta.

Član 46

(Članstvo)

(1) Obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti danom upisa u Obrtni registar postaju članovi kantonalne komore na čijem području se nalazi njihovo sjedište.

(2) Ministar, po prethodno pribavljenom mišljenju Komore, u spornim slučajevima određuje koje srodne djelatnosti potpadaju pod oblike udruživanja propisane ovim zakonom.

(3) Ministar, po prethodno pribavljenom mišljenju Komore propisuje pravilnikom visinu, način plaćanja i raspodjelu članarine između udruženja obrtnika i udruženja lica koja obavljaju srodne djelatnosti, kantonalnih komora i Komore.

(4) Članarina iz stava (3) ovog člana, na mjesečnom nivou, se ne može propisati u iznosu većem od 0,50% od osnovice za obračun doprinosa za prethodnu godinu koju objavljuje Federalno ministarstvo finansija/financija.

(5) Kontrolu naplate članarine vrši nadležni porezni organ u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim poreznim propisima.

Odjeljak B. - Udruženja obrtnika

Član 47

(Udruženje obrtnika)

(1) Obrtnici, radi unapređivanja, usklađivanja i ostvarivanja zajedničkih interesa na određenom području osnivaju udruženje obrtnika.

(2) Udruženja obrtnika mogu se osnivati na strukovnom principu.

(3) Za svaki obrt na određenom području može biti osnovano samo jedno udruženje obrtnika ovlašteno da nosi oznaku u vezi sa obrtom za koji je osnovano.

(4) Područje iz stava (2) ovog člana obuhvata područje jedne ili više jedinica lokalne samouprave na teritoriju jednog kantona.

(5) U spornim slučajevima teritorijalni obuhvat udruženja obrtnika određuje kantonalna komora na čijem području udruženje obrtnika ima sjedište.

(6) Udruženje obrtnika je pravno lice, koje pravni subjektivitet stiče registracijom u nadležnom kantonalnom organu u skladu sa propisima kojima je regulisano osnivanje i rad udruženja i fondacija.

Član 48

(Koordinacija rada udruženja)

(1) Koordinaciju rada udruženja obrtnika vrši kantonalna komora na čijem području udruženja obrtnika imaju sjedište.

(2) Koordinacija se odnosi na praćenje ispunjavanja zakonom i statutom propisanih ciljeva udruženja i obavljanje povjerenih zadataka.

Član 49

(Članstvo u udruženju obrtnika)

(1) Obrtniku ne može biti uskraćeno pravo učlanjenja u udruženje obrtnika ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom i statutom.

(2) Obrtnik koji obavlja više obrta, može se učlaniti u sva udruženja obrtnika osnovana za te obrte.

(3) Članom udruženja obrtnika može postati i pravno lice sa područja udruženja koje obavlja istu ili sličnu djelatnost kao obrt za koji je udruženje obrtnika osnovano.

Član 50

(Statut udruženja)

- (1) Udruženje obrtnika ima svoj statut kojim su regulisani ciljevi udruženja, teritorijalni obuhvat, organi upravljanja i njihov sastav, nadležnosti, pravni odnosi njegovih članova i druga pitanja od značaja za njegov rad.
- (2) Na sadržaj statuta primjenjuju se odredbe ovog zakona i propisa koji regulišu rad udruženja i fondacija.
- (3) Kantonalna komora na čijem teritoriju udruženje obrtnika ima sjedište, daje saglasnost na statut udruženja.

Član 51

(Raspolaganje imovinom)

O raspolaganju imovinom udruženja obrtnika, a naročito o sticanju, otuđivanju ili stvarnom zaduživanju osnovne imovine, otuđivanju predmeta koji imaju istorijsku, naučnu ili umjetničku vrijednost, odobravanju podizanja kredita i investiranju imovine udruženja obrtnika, odlučuje skupština udruženja uz saglasnost kantonalne komore na čijem području udruženje ima registrovano sjedište.

Član 52

(Fond uzajamne pomoći)

- (1) Udruženje obrtnika može formirati fond uzajamne pomoći, čiji rad se uređuje posebnim opštim aktom.
- (2) Saglasnost na opšti akt iz stav (1) ovog člana daje kantonalna komora na čijem području udruženje obrtnika ima sjedište.
- (3) Prihodi i rashodi ovog fonda moraju se voditi na odvojenom računu i koristiti se u propisane svrhe odvojeno od ostalih sredstava udruženja obrtnika.

Član 53

(Prestanak rada udruženja)

Kantonalna komora kod nadležnog kantonalnog organa pokreće postupak za prestanak rada udruženja obrtnika:

- a) ako je ugrožen zajednički interes obrtnika zbog nezakonitog postupanja organa upravljanja;
- b) ako djeluje na način koji je u suprotnosti sa zakonom ili statutom;
- c) ako je ugroženo ispunjavanje zakonom i statutom propisanih ciljeva zbog značajnog smanjenja broja članova.

Odjeljak C. - Udruženje lica koja obavljaju srodne djelatnosti

Član 54

(Udruženje lica koja obavljaju srodne djelatnosti)

Na udruženja lica koja obavljaju srodne djelatnosti odgovarajuće se primjenjuju odredbe Odjeljka B., Poglavlja V ovog zakona.

Odjeljak D. - Kantonalne komore

Član 55

(Kantonalne komore)

- (1) Kantonalne komore osnivaju se u cilju zastupanja interesa svih obrtnika i lica koja obavljaju srodne djelatnosti na području jednog kantona.
- (2) Kantonalna komora je pravno lice, koje pravni subjektivitet stiče registracijom kod nadležnog suda.
- (3) Obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti na području kantona danom upisa u Obrtni registar postaju članovi kantonalne komore.
- (4) Članom kantonalne komore mogu postati i privredna društva, kao i druga pravna lica osnovana u skladu sa važećim propisima.

Član 56

(Statut kantonalne komore)

- (1) Skupština kantonalne komore donosi statut kojim se utvrđuju ciljevi, organizacija i način djelovanja kantonalne komore, organi upravljanja i njihov sastav, vodeći računa o nacionalnoj zastupljenosti, nadležnosti, pravni odnosi članova, kao i druga pitanja od značaja za rad kantonalne komore, u skladu sa odredbama ovog zakona i opštim aktima Komore.
- (2) Saglasnost na statut kantonalne komore daje Komora.
- (3) Statut se objavljuje na službenoj internet stranici kantonalne komore.

Član 57

(Sastav skupštine kantonalne komore)

- (1) Skupština se sastoji od izabranih članova.
- (2) Statutom se propisuje ukupan broj članova skupštine i broj članova koji dolaze iz pojedinih udruženja koja se nalaze na teritoriji kantonalne komore, vodeći računa o privrednim specifičnostima i značaju pojedinih djelatnosti.
- (3) Ministar pravilnikom propisuje način provođenja izbornog postupka u kantonalnim komorama i Komori.

Član 58

(Sud časti kantonalne komore)

- (1) U okviru kantonalne komore djeluje sud časti.
- (2) Sud časti vodi postupke i odlučuje o povredama poslovnih običaja, ugovora, tržišnih pravila, povredama Statuta i drugih akata kantonalne komore.
- (3) O žalbama protiv odluka suda časti kantonalne komore rješava Sud časti Komore.
- (4) Statutom i drugim opštim aktima kantonalne komore utvrđuje se organizacija, sastav, način izbora, mjere koje može izreći, postupak i druga pitanja od značaja za rad suda časti kantonalne komore.

Član 59

(Transparentnost)

Odluke kantonalne komore o utvrđivanju budžeta uključujući plan raspodjele, odobravanju izdataka koji nisu predviđeni budžetom, ovlaštenjima za podizanje kredita i stvarnim opterećenjima nepokretne imovine, donošenju propisa o raspolaganju budžetom, kasom i računom, kontroli i prihvatanju završnog godišnjeg računa, izboru nezavisne institucije koja treba izvršiti kontrolu završnog godišnjeg računa, te sticanju i prodaji nepokretne imovine, objavljuju se na službenoj internet stranici kantonalne komore.

Član 60

(Kordiniranje rada kantonalnih komora)

- (1) Komora koordinira rad kantonalnih komora.
- (2) Koordinacija se odnosi na praćenje zakonitosti rada, donošenje akata i njihovu primjenu.

Član 61

(Primjena odgovarajućih odredbi)

Na kantonalne komore odgovarajuće se primjenjuju odredbe Poglavlja V ovog zakona kojima se reguliše uspostavljanje fonda uzajamne pomoći, ciljevi, statut i organi upravljanja Komore, te primjena principa ravnopravnosti spolova.

Odjeljak D. - Komora

Član 62

(Komora)

- (1) Komora je samostalna, stručno - poslovna organizacija obrtnika i lica koja obavljaju srodne djelatnosti, koja se osniva radi usklađivanja i zastupanja zajedničkih interesa članova Komore, a kojoj je ovim zakonom povjereno vršenje javnih ovlaštenja.
- (2) Komora predstavlja i zastupa obrtnike i lica koja obavljaju srodne djelatnosti u zemlji i inostranstvu.
- (3) Komora je pravno lice, koja pravni subjektivitet stiče registracijom kod nadležnog suda.
- (4) Rad Komore je javan.

Član 63

(Članstvo u Komori)

- (1) Obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, u skladu sa ovim zakonom, članovi su Komore putem kantonalnih komora.
- (2) Članom Komore mogu postati i privredna društva, kao i druga pravna lica osnovana u skladu sa važećim propisima.
- (3) Evidencija članova Komore je javna knjiga na osnovu koje se izdaju odgovarajuća uvjerenja koja imaju snagu javne isprave.

Član 64

(Ciljevi Komore)

Komora ima sljedeće ciljeve:

- a) unapređuje obrt i srodne djelatnosti;
- b) razvija kantonalne komore u okviru poslova i zadataka utvrđenih ovim zakonom i Statutom Komore;
- c) zastupa interese svojih članova pred organima federalne vlasti i tijelima federalne državne uprave;
- d) daje primjedbe i prijedloge organima federalne vlasti i tijelima federalne državne uprave pri donošenju propisa od interesa za svoje članove;
- e) obavlja poslove iz područja obrazovanja i osposobljavanja za potrebe obrtništva propisane ovim zakonom;
- f) vodi evidenciju članova Komore;
- g) vodi evidenciju kantonalnih komora;
- h) podstiče, koordinira, pomaže i prati provođenje osnovnih programskih zadataka u udruženjima i kantonalnim komorama;
- i) donosi propis o izbornoj proceduri u udruženjima obrtnika i udruženjima lica koja obavljaju srodne djelatnosti;
- j) procjenjuje mogućnosti i uslove privrednog razvoja od interesa za svoje članove;
- k) uspostavlja i razvija poslovne odnose na domaćem i inostranom tržištu;
- l) podstiče inovacije postupaka, proizvoda i usluga, kao i razvoj tehnološke infrastrukture;
- m) podstiče, razvija i štiti dobre poslovne običaje, poslovni moral i zaštitu potrošača;
- n) pruža pomoć članovima prilikom osnivanja i obavljanja djelatnosti;
- o) razvija informacijski sistem, te informira članove o stručnim, poslovnim i tehnološkim pitanjima i novostima iz djelokruga rada Komore putem časopisa komore i drugih sredstava informiranja;
- p) obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom i statutom.

Član 65

(Statut Komore)

(1) Skupština Komore donosi Statut kojim se utvrđuje organizacija i način djelovanja Komore, na koji saglasnost daje Vlada FBiH.

(2) Statut Komore sadrži odredbe o:

- a) imenu i sjedištu Komore;
- b) pečatu i žigu Komore;
- c) javnim ovlastima Komore;
- d) broju predstavnika kantonalnih komora u Skupštini Komore;
- e) zadacima i poslovima Komore;
- f) pravima, obavezama i odgovornostima članova Komore;
- g) saradnji sa organima federalne vlasti i tijelima federalne državne uprave;
- h) saradnji sa komorama u zemlji i inostranstvu, te međunarodnim organizacijama;
- i) izboru upravnih tijela Komore i njihovim ovlaštenjima;
- j) strukovnim savjetima Komore;
- k) sazivanju Skupštine Komore i njenih tijela;
- l) formi rješenja i dokumentovanja odluka Komore i upravnih tijela;
- m) izradi srednjoročnog finansijskog plana i njegovoj prezentaciji na Skupštini;
- n) predlaganju i odobravanju budžeta;
- o) izradi, kontroli i prihvatanju završnog godišnjeg računa i prenošenju ovlasti za kontrolu tog računa na nezavisnu instituciju izvan Komore;
- p) pretpostavkama i formi izmjene Statuta;

(3) Statut Komore se objavljuje na službenoj internet stranici komore.

Član 66

(Organi upravljanja)

Organi upravljanja u Komori su:

- a) Skupština,
- b) Upravni odbor,
- c) Nadzorni odbor,
- d) Predsjednik i Potpredsjednik.

Član 67

(Skupština Komore)

(1) Skupština Komore donosi:

- a) Statut i izmjene i dopune Statuta,
- b) Poslovnik o radu Skupštine,
- c) Program rada i finansijski budžet, uključujući plan raspodjele, odobravanje izdataka koji nisu predviđeni budžetom, ovlaštenja za podizanje kredita i stvarna opterećenja nepokretne imovine,
- d) Odluku o visini i raspodjeli članarine u skladu sa propisom iz člana 46. stav (3) ovog zakona,
- e) Propise o raspolaganju budžetom, kasom i računom,
- f) Propis o sticanju i prodaji nepokretne imovine,
- g) Odluku o raspisivanju i provođenju izbora predstavnika Komore,
- h) Pravilnik o organizaciji, sastavu, načinu izbora i nadležnosti Suda časti, te o postupku i mjerama koje on može izreći,
- i) Pravila o dobrim poslovnim običajima za određena zanimanja,
- j) Ostale akte koji nisu u nadležnosti upravnih tijela Komore.

(2) Skupština Komore utvrđuje:

- a) jedinstvenu politiku finansiranja ukupnog komorskog sistema,
- b) koja nezavisna institucija treba izvršiti kontrolu završnog godišnjeg računa.

(3) Skupština Komore prihvata završni godišnji račun i izvještaj o radu.

(4) Skupština Komore usklađuje rad i razvoj kantonalnih komora.

(5) Skupština Komore imenuje i razrješava:

- a) Predsjednika i Potpredsjednike Komore,
- b) Upravni odbor, Nadzorni odbor i druga radna tijela Skupštine.

(6) Odluke donesene u skladu sa stavom (1) tačke (a), (c), (e) i (f) objavljuju se na službenoj internet stranici Komore.

Član 68

(Sastav Skupštine Komore)

(1) Skupštinu komore čine izabrani članovi.

(2) Statutom skupštine se propisuje broj članova Skupštine i njihova raspodjela na kantonalne komore.

(3) Pri raspodjeli će se voditi računa o privrednim specifičnostima i privrednom značaju pojedinih djelatnosti, kao i o ravnopravnoj zastupljenosti kantona u odnosu na broj članova kantonalne komore.

Član 69

(Upravni odbor)

Upravni odbor Komore:

- a) provodi odluke i zaključke Skupštine.
- b) utvrđuje prijedlog Statuta i drugih akata koje donosi Skupština.

c) predlaže odluke i stavove te daje mišljenje o pitanjima o kojima raspravlja Skupština.

d) obavlja i druge poslove propisane Statutom i ovim zakonom.

Član 70

(Nadzorni odbor)

Nadzorni odbor Komore nadzire provođenje Statuta i drugih opštih akata Komore, materijalno - finansijsko poslovanje i raspolaganje sredstvima, te obavlja i druge poslove predviđene Statutom.

Član 71

(Predsjednik i potpredsjednici Komore)

(1) Komora ima predsjednika i dva potpredsjednika Skupštine i predsjednika i dva potpredsjednika Komore koji se imenuju na period od četiri godine.

(2) Predsjednik i potpredsjednici iz stava (1) ovog člana biraju se iz reda različitih konstitutivnih naroda i te funkcije mogu obavljati u najviše dva mandata.

(3) Predsjednik i potpredsjednici vrše svoje funkcije u međusobnoj koordinaciji.

(4) Predsjednik Komore predstavlja i zastupa Komoru.

Član 72

(Sud časti)

(1) Pri Komori se osniva i djeluje Sud časti.

(2) Sud časti odlučuje o povredama dobrih običaja u obavljanju djelatnosti, neizvršavanju obaveza članova, povredama Statuta i drugih akata Komore.

Član 73

(Ravnopravnost spolova)

Prilikom imenovanja članova organa upravljanja, komisija i drugih organa u svim oblicima udruživanja koja proizilaze iz ovog zakona, ravnopravno su zastupljena oba spola.

POGLAVLJE VI - UPRAVNI NADZOR

Odjeljak A. - Upravni nadzor

Član 74

(Upravni nadzor)

Upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Odjeljak B. - Inspeksijski nadzor

Član 75

(Inspeksijski nadzor)

(1) Inspeksijske poslove u provedbi ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrše nadležne inspekcije u skladu sa propisima iz oblasti inspeksijskog nadzora.

(2) Sva akta koja donesu nadležne inspekcije dostavljaju se nadležnom organu radi kontrole i utvrđivanja prestanka rada po sili zakona.

Član 76

(Obavljanje djelatnosti bez odobrenja)

(1) Ako se obrt ili srodna djelatnost obavlja bez odobrenja za njihovo obavljanje, odnosno ako se djelatnost obavlja suprotno rješenju kojim se odobrava obavljanje obrta ili srodne djelatnosti, nadležna inspekcija donosi rješenje o zabrani obavljanja obrta odnosno srodne djelatnosti i zabranjuje upotrebu uređaja i opreme kojima se obavlja obrt ili srodna djelatnost.

(2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana žalba protiv rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Član 77

(Neispunjavanje minimalnih uslova)

(1) Ako prostor i oprema obrtnika ili lice koje obavlja srodnu djelatnost ne udovoljava propisanim uslovima, navedenim u izjavi o ispunjenosti uslova, nadležna inspekcija donosi rješenje kojim se određuje rok ne duži od 15 dana u kojem se nedostaci moraju otkloniti.

(2) Ako se nedostaci iz stava (1) ovog člana ne otklone u ostavljenom roku, nadležna inspekcija kaznit će prekršioca minimalnom kaznom iz člana 78. stav (1), tačka l) ovog zakona i donijet će rješenje kojim će odrediti novi rok u kojem se nedostaci moraju otkloniti.

(3) Ako obrtnik ili lice koje obavlja srodnu djelatnost ne ispoštuje rok iz stava (2) ovog člana, nadležna inspekcija donosi rješenje o zabrani obavljanja određene djelatnosti, o zatvaranju prostora, odnosno o zabrani upotrebe uređaja i opreme.

(4) U slučaju povrede sanitarno - zdravstvenih i tehničkih uslova zbog kojih mogu nastati teže posljedice po zdravlje i život ljudi, nadležna inspekcija donosi rješenje kojim se odmah zabranjuje obavljanje te djelatnosti dok se utvrđeni nedostaci ne otklone.

(5) U slučajevima iz stavova (3) i (4) ovog člana žalba protiv rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

POGLAVLJE VII - PREKRŠAJNE ODREDBE

Odjeljak A. Prekršaji lica koje obavljaju obrt i srodnu djelatnost

Član 78

(Prekršaj obrtnika, lica koje obavlja srodnu djelatnost, voditelja i privremenog radnika)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se obrtnik ili lice koje obavlja srodnu djelatnost ako:

a) ne obavlja obrt ili srodnu djelatnost kao dopunsko zanimanje isključivo svojim radom (član 7.);

b) obrt ili srodnu djelatnost obavlja sezonski u vremenu u kojem nije registrovan za sezonsko obavljanje djelatnosti (član 9. stav (1));

c) ne istakne firmu pod kojom obrt ili srodna djelatnost posluje (član 26. stav (1), tačka a));

d) ne izloži na vidnom mjestu rješenje kojim se odobrava obavljanje obrta ili srodne djelatnosti (član 26. stav (1) tačka b));

e) odobrenu djelatnost ne obavlja kvalitetno u skladu sa zakonima, propisima, dobrim poslovnim običajima i poslovnim moralom (član 26. stav (1) tačka c));

f) na vidnom mjestu ne istakne cjenovnik svojih proizvoda, odnosno usluga na način dostupan kupcima, odnosno korisnicima usluga i istih se ne pridržava (član 26. stav (1) tačka d));

g) na vidnom mjestu ne istakne radno vrijeme i istog se ne pridržava (član 26. stav (1) tačka e));

h) kupcu, odnosno korisniku usluga ne izda račun o prodanoj robi, odnosno izvršenim uslugama (član 26. stav (1) tačka f));

i) ne garantira kvalitet proizvoda, odnosno usluga i ne otkloni nedostatke ili ne nadoknadi učinjenu štetu kupcu proizvoda, odnosno korisniku usluga u skladu sa važećim propisima i standardima (član 26. stav (1) tačka g));

j) ne vodi urednu evidenciju o obavljanju djelatnosti u skladu sa zakonom i drugim propisima iz oblasti poreza, finansija i finansijskog poslovanja (član 26. stav (1) tačka h));

k) ne provodi propisane mjere zaštite na radu i zaštite životne sredine koje se odnose na obavljanje registrirane djelatnosti (član 26. stav (1) tačka i));

l) u određenom roku ne otkloni nedostatke utvrđene od nadležne inspekcije koji se odnose na navode izjave iz člana 11. stav (3) ovog zakona (član 77. stav (2)).

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se voditelj obrta, voditelj srodne djelatnosti ili privremeni radnik novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM (član 22. stav (5) i član 26.).

Član 79

(Prekršaj obrtnika i lica koje obavlja srodnu djelatnost)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 4.000,00 KM kaznit će se za prekršaj obrtnik ili lice koje obavlja srodnu djelatnost ako:

a) koristi rad drugih lica sa kojima nije zaključio ugovor o radu (član 2. stav (1) tačka b));

b) obavlja obrt ili srodnu djelatnost kao dodatno zanimanje bez voditelja obrta (član 8.);

c) obavlja djelatnost u vanjskotrgovinskom poslovanju bez odobrenja nadležnog organa (član 11. stav (2) i član 12.);

d) ne podnese zahtjev za promjenu naziva i oznake obrta ili srodne djelatnosti (član 13. stav (5));

e) ne podnese zahtjev za promjenu sjedišta obrta ili srodne djelatnosti (član 14. stav (3));

- f) obavlja djelatnosti koje nisu obuhvaćena rješenjem (član 18. stav (1) ovog zakona);
 - g) obavlja djelatnost protivno propisima kojima se uređuje vanjskotrgovinska politika (član 18. stav (3));
 - h) obavlja obrt ili srodnu djelatnost u izdvojenom prostoru bez rješenja nadležnog organa (član 21. stav (2));
 - i) obavlja obrt ili srodnu djelatnost u izdvojenom prostoru bez voditelja obrta (član 22. stav (2));
 - j) obavlja obrt ili srodnu djelatnost putem voditelja obrta bez rješenja nadležnog organa (član 22. stav (7));
 - k) obavlja obrt ili srodnu djelatnost za vrijeme privremene obustave obavljanja obrta (član 35. stav (5));
 - l) ne obavijesti nadležni organ, u propisanom roku, o ponovnom početku obavljanja obrta ili srodne djelatnosti (član 35. stav (7)).
- (2) Za ponovljene prekršaje iz stava (1) ovog člana obrtniku, odnosno licu koje obavlja srodnu djelatnost izreći će se zaštitna mjera zabrane obavljanja obrta, odnosno srodne djelatnosti u trajanju od tri do šest mjeseci.

Član 80

(Prekršaj lica koje nema osnovan obrt ili srodnu djelatnost)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 4.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja obrt ili srodnu djelatnost bez rješenja nadležnog organa kojim se odobrava obavljanje obrta odnosno srodne djelatnosti (član 12. stav (1)).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana izreći će se zaštitna mjera oduzimanja uređaja, proizvoda i opreme kojima je prekršaj izvršen, te oduzimanje nezakonito ostvarene dobiti.

Odjeljak B. - Prekršaji službenog lica

Član 81

(Prekršaj odgovornog lica u nadležnom organu)

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorno lice u nadležnom organu ako:

- a) u propisanom roku ne donese rješenje kojim se odobrava obavljanje obrta ili srodnih djelatnosti iz člana 12. stav (1) ovog zakona, odnosno ne izvrši upis rješenja u Obrtni registar (član 12. stav (3)).
- b) u propisanom roku ne donese rješenje o promjeni podataka u vezi sa obavljanjem obrta ili srodnih djelatnosti odnosno ne izvrši upis rješenja u Obrtni registar (čl. 13. stav (5), čl. 14. stav (3), čl. 21. stav (2), čl. 22. stav (7), čl. 29. stav (3), čl. 30. stav (3), čl. 32. stav (3), čl. 36. stav (2)).
- c) u propisanom roku ne dostavi sva rješenja u vezi sa obavljanjem obrta nadležnim organima (član 12. stav (4)).
- d) po službenoj dužnosti ne obavijesti obrtnika ili lica koje obavlja srodnu djelatnost o obavezi i rokovima usklađivanja poslovanja i potrebnoj dokumentaciji za usklađivanje poslovanja (član 82. stav (2)).

POGLAVLJE VIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Odjeljak A. Prelazne odredbe

Član 82

(Obaveza usklađivanja poslovanja)

- (1) Obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti, a kojima je obavljanje djelatnosti odobreno prema ranijim propisima, uskladit će svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Nadležni organ prema sjedištu obrta ili srodne djelatnosti po službenoj dužnosti obavještava obrtnike i lica koja obavljaju srodne djelatnosti o obavezi i rokovima usklađivanja poslovanja sa ovim zakonom, kao i o potrebnoj dokumentaciji za usklađivanje.
- (3) Obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti, a koji su prema prijašnjim propisima osnovali radnju, mogu nastaviti sa poslovanjem i ako ne ispunjavaju uslove iz člana 6. stav (1) ovog zakona.
- (4) Obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti koji su prema prijašnjim propisima osnovali radnju putem radnika mogu nastaviti sa poslovanjem, ako i dalje imaju radnika u skladu sa odredbama ovog zakona.
- (5) Obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti koji su prema prijašnjim propisima stekli odgovarajuću stručnu spremu, mogu obavljati obrte ili srodne djelatnosti utvrđene ovim zakonom ako im je do dana stupanja na snagu ovog zakona odobreno obavljanje djelatnosti.
- (6) Obrtnicima koji su majstorski ispit položili u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, isti se priznaje u cijelosti.

Član 83

(Započeti postupci)

Postupci započeti po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona okončat će se po tim propisima.

Član 84

(Obaveza donošenja Uredbe)

Vlada Federacije BiH će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Uredbu o tradicionalnim i starim zanatima (član 40. stav (1)).

Član 85

(Obaveza donošenja podzakonskih akata)

(1) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Pravilnike o primjeni Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji BiH kojim će regulisati:

- a) popis obrta koji se mogu obavljati pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 4. stav (4));
- b) popis djelatnosti koje se mogu obavljati sezonski (član 9. stav (3));
- c) popis djelatnosti koje se mogu obavljati u stambenim prostorijama, odnosno izvan poslovnih i stambenih prostorija (član 10. stav (1));
- d) minimalne tehničke i druge uslove u pogledu uređenja i opreme poslovnog prostora (član 10. stav (4));
- e) izgled i sadržaj zahtjeva za osnivanje obrta i izjave o ispunjenosti uslova (član 11. stav (5));
- f) sadržaj, izgled i način vođenja Obrtnog registra, sadržaj i izgled rješenja kojim se odobrava obavljanje obrta i postupak upisa u Obrtni registar (član 12. stav (6));
- g) popis djelatnosti koje se mogu obavljati kao domaća radinost i uslove za njihovo obavljanje (član 39. stav (3));
- h) način polaganja majstorskog ispita, te sadržaj i oblik diplome o majstorskom zvanju (član 43. stav (6));
- i) obavezu plaćanja, visinu i način raspodjele članarine između udruženja obrtnika i udruženja lica koja obavljaju srodne djelatnosti, kantonalnih komora i Komore (član 46. stav (3));
- j) provođenje izbornog postupka u kantonalnim komorama i Komori (član 57. stav (3)).

(2) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Rješenje o cijeni polaganja majstorskog ispita (član 44. stav (2)).

(3) Kantonalni ministri obrazovanja u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donose program polaganja majstorskog ispita (član 42. stav (1)).

(4) Komora, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi Pravilnik o načinu provođenja izborne procedure u udruženjima obrtnika i udruženjima lica koja obavljaju srodne djelatnosti (član 64. stav (1) tačka i.)).

Član 86

(Primjena ranijih propisa)

Do donošenja podzakonskih akata na osnovu ovog zakona primjenjuju se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/09 i 42/11), ako nisu u suprotnosti sa ovim Zakonom.

Član 87

(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/09 i 42/11).

Odjeljak B. Završne odredbe

Član 88

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Odredbe člana 11. st. (1) i (5) i člana 12. stav (3) početak će se primjenjivati u roku od 6 (šest) mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.